

Nr 46.

Av herr Lindberg m. fl., om ökat anslag till hemvärnets övningar.

I statsverkspropositionen bilaga 6 föreslås på s. 85—88 vissa anslag för hemvärdnet, fördelade på fem underrubriker och sammanlagt uppgående till 4 561 000 kr. Vederbörande myndigheters äskanden uppgå till 5 616 000 kr. De ha sålunda i statsverkspropositionen nedskurits med ej mindre än 1 055 000 kr. Denna nedskärning måste i den mån den inverkar på hemvärdnets övningsmöjligheter betraktas som mindre lycklig.

Delposten »Hemvärdnets övningar» upptog i 1948/49 års riksstat ett anslag å 975 000 kr. Sedan en framställning om ett tilläggsanslag på 50 000 kr. beviljats, kunde övningsverksamheten i huvudsak då genomföras i normal omfattning. Nettoutgiften för nämnda budgetår är angiven till 1 180 639 kr.

För nu löpande budgetår (1949/50) utgår anslaget för hemvärdnets övningar också med 975 000 kr. Vi ha oss bekant, att rikshemvärnschefen i likhet med vad fallet var föregående budgetår ingått med underdånig framställning om tilläggsanslag i syfte att under återstoden av innevarande budgetår kunna behålla hemvärdnets övningsverksamhet något så när i samma omfattning som tidigare.

Även för budgetåret 1950/51 föreslås nu för hemvärdnets övningar 975 000 kr. Arméförvaltningen har beräknat medelsbehovet till 1 200 000 kr. I själva verket innebär arméförvaltningens förslag i och för sig en nedskärning, enär en inom hemvärnsstaben gjord sammanställning av vid försvarsområdena beräknade anslagsbehov för 1948/49 slutar på 1 400 000 kr.

Man kan mot bakgrunden av det anförda konstatera, att ett anslag av nu föreslagen storlek är alltför otillräckligt. Till detta förhållande bidraga ett flertal faktorer, av vilka här må nämnas höjda järnvägs- och busstaxor, höjda drivmedelspriser liksom höjda ersättningar till instruktörer i trakta- eller arvodesform. En av de viktigaste orsakerna är också den, att man inom hemvärdnet under de senaste två åren kan se en tydlig tendens till ökat deltagande i övningarna i förening med en viss ökning av rekryteringen. I samband med att nyrekrytering sker — vilket i och för sig just nu och de närmaste åren är en nödvändighet med hänsyn till att de åldersgrupper, som varit med i hemvärdnet sedan de första krigsåren, nu börja falla ifrån — måste även utbildningskostnaderna automatiskt öka. Härutöver må nämnas dels att driftvärnen ökat i styrka, varjämte f. n. ett nytt driftvärn är under organisation i enlighet med Kungl. Maj:ts beslut, dels att hemvärdnet i vår allmänna krigsplanläggning numera överallt fått sär-

skilda fasta uppgifter, vilka ofta på grund av sin speciella karaktär kräva särskild utbildning utöver den normala hemvärnsutbildningen. Denna särskilda utbildning sker oftast på tid utöver den kontrakterade.

Samtliga här angivna m. fl. andra faktorer ha samverkat till att ett anslag i enlighet med förslaget i statsverkspropositionen icke helt motsvarar behovet. Det måste därför ur såväl försvars- som folkpsykologisk synpunkt anses synnerligen allvarligt om medelstillgången icke medgäve, att hemvärnsmännens övningsvillighet till fullo skulle kunna utnyttjas. Minskade övningsmöjligheter kunna komma att äventyra hemvärnsmännens stora intresse för sin verksamhet och sina uppgifter. På detta intresse bygger hela befintligheten av den nödvändiga del av riksförsvaret, som hemvärdet utgör.

Ehuru även starka skäl tala för att vissa av de andra delanslagen till hemvärdet borde höjas, se vi oss av ekonomiska skäl nödsakade att här endast beröra det anslag, som för övningsverksamheten är det mest viktiga.

På grund av vad ovan framhållits hemställa vi,

att riksdagen måtte besluta, att anslaget för hemvärdets övningar (s. 87) måtte fastställas till 1 200 000 kr. i stället för föreslagna 975 000 kr.

Stockholm den 19 januari 1950.

Carl Lindberg.

David Boman

Per Persson

i Stafsund.

i Norrby.

Karl Andersson

Gösta Åqvist.

Gottfr. Fröderberg.

i Björkäng.

Gunnar Larsson

Sven J. Vigelsbo.

i Luttra.